

บทที่ 2

วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

2.1 วัสดุและอุปกรณ์

2.1.1 วัสดุพืช

- เมล็ดถั่วฝักยาวพันธุ์คัด – มอ.

2.1.2 วัสดุเกษตร

- ปุ๋ยเคมีสูตร 15 – 15 – 15
- สารเคมีป้องกันและกำจัดโรคพืช

2.1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการขยายรังสีแคมมา

- เครื่องขยายรังสีแคมมา ที่มี Co-60 เป็นแหล่งกำเนิดรังสี รุ่น Theratron Phoenix [Co – 60] โดยใช้อัตราการปลดปล่อยรังสี 648.5 rad/นาที ณ วิชาเรืองสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อั่งเกอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- กล่องพลาสติก

2.1.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในแปลงทดลอง

- จอบ
- ไม้ค้ำง
- พลาสติกคลุมแปลง
- สปริงเกอร์
- ท่อน้ำหยด

2.1.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- สายวัด
- เครื่องชั่งทอนนิym 4 ตำแหน่ง

2.2 วิธีการดำเนินการ

2.2.1 การซักนำกรกลายพันธุ์

จากยังสีแกรมมาให้กับเมล็ดถั่วฝักยาวพันธุ์คัด – มอ. โดยเครื่องฉายรังสีแกรมมาที่มี Co-60 เป็นแหล่งกำเนิดรังสีรุน Theratron Phoenix [Co – 60] โดยใช้อัตราการปลดปล่อยรังสี 648.5 rad/นาที ณ ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปริมาณรังสีที่ใช้คือ 25, 35, 45, 50 และ 0 Krad (ชุดควบคุม) โดยฉายรังสีระดับละ 1,000 เมล็ด

2.2.2 การตรวจสอบเบอร์เซ็นต์ความออกของเมล็ดที่ได้รับการฉายรังสี

นำเมล็ดที่ผ่านการฉายรังสีแกรมมาที่ระดับต่าง ๆ และเมล็ดถั่วฝักยาวพันธุ์คัด – มอ. ที่ไม่ได้รับการฉายรังสี มาเพาะในถุงเพาะ ทำการเพาะเมล็ด 4 ชั้น ๆ ละ 50 เมล็ด (ระดับรังสีละ 200 เมล็ด) หลังจากเพาะเมล็ดเป็นเวลา 7 วัน ทำการตรวจนับเมล็ดคงอยู่ แล้วคำนวณหาเบอร์เซ็นต์ความออกของเมล็ดพันธุ์ โดยวางแผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design (CRD) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยวิธี Duncan's Multiple Range Test (DMRT)

2.2.3 การปลูกต้นถั่วฝักยาวชั่ว M₁

นำเมล็ดถั่วฝักยาวพันธุ์คัด – มอ. ที่ผ่านการฉายรังสีแกรมมาที่ระดับต่าง ๆ ไปปลูกในถุงเพาะขนาดกว้าง 13 นิ้ว สูง 25 นิ้ว โดยปลูกถุงละ 2 เมล็ด เมื่อต้นกล้ามีอายุ 2 สัปดาห์ให้ปุ๋ย สูตร 15 – 15 – 15 และให้ช้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์ เบอร์เซ็นต์ความออก บันทึกระยะเวลาที่ใช้ในการออกดอก (ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเพาะเมล็ดจนถึงวันดอกแรกบาน) และลักษณะพิเศษที่เกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (0 Krad) เก็บฝักถั่วฝักยาวที่สุกแก่เต็มที่ทุกฝัก จากทุกต้น

2.2.4 การปููกตันถัวฝึกยาวชั่ว M₁

นำเมล็ดที่เก็บเกี่ยวได้จากชั่ว M₁ ทุกต้น ไปปููกในแปลงทดลอง โดยปููกแบบต้นต่อๆ แฉว ใช้การปููกแบบแฉวคู่ระยะระหว่างต้น 50 เซนติเมตร ระยะระหว่างแฉว 50 เซนติเมตร บันทึกเปอร์เซ็นต์ความงอก ระยะเวลาที่ใช้ในการอุดดอก (เวลาดึงแต่เริ่มเพาะเมล็ดจนถึงวันดอกแรกบน) ความยาวฝึก จำนวนฝึกต่อต้น และลักษณะพิเศษที่เกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ กับชุดควบคุม

2.2.5 การปููกตันถัวฝึกยาวชั่ว M₂

นำเมล็ดที่เก็บเกี่ยวได้จากชั่ว M₂ ทุกต้น ปููกในแปลงทดลอง โดยปููกแบบต้นต่อๆ แฉว ใช้การปููกสลับฟันปาระยะระหว่างต้น 75 เซนติเมตร ระยะระหว่างแฉว 75 เซนติเมตร บันทึกลักษณะต่างๆ ดังนี้ เปอร์เซ็นต์ความงอก ระยะเวลาที่ใช้ในการอุดดอก (เวลาดึงแต่เริ่มเพาะเมล็ดจนถึงวันดอกแรกบน) ความยาวฝึก จำนวนฝึกต่อต้น และลักษณะพิเศษที่เกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ กับชุดควบคุม

คัดเลือกต้นที่มีค่าเฉลี่ยความยาวฝึกมากกว่า 50 เซนติเมตร ระยะเวลาในการอุดดอกน้อยกว่า 40 วัน จำนวนฝึกต่อต้นมากกว่า 30 ฝึก

2.2.6 การปููกตันถัวฝึกยาวชั่ว M₄

นำเมล็ดที่เก็บเกี่ยวได้จากชั่ว M₃ จากต้นที่ผ่านการคัดเลือก ไปปููกในแปลงทดลอง โดยปููกแบบสายต้นต่อแปลง จำนวน 2 แปลง/สายต้น แปลงละ 20 ต้น ใช้การปููกแบบแฉวคู่ระยะระหว่างต้น 50 เซนติเมตร ระยะระหว่างแฉว 50 เซนติเมตร และระยะห่างระหว่างแปลง 100 เซนติเมตร บันทึกลักษณะต่างๆ เช่นเดียวกับชั่ว M₃ โดยใช้พันธุ์เปรียบเทียบ คือพันธุ์คัด – มอ.